

INTERPRETACE PUKLINOVÉ SÍTĚ NA ZÁKLADĚ TERÉNNÍCH MĚŘENÍ

Metody a nástroje hodnocení vlivu
inženýrských bariér na vzdálené interakce v
prostředí hlubinného úložiště

Projekt č.: 1H-PK/31 MPO ČR

Metody a nástroje hodnocení vlivu inženýrských bariér na vzdálené interakce v prostředí hlubinného úložiště

- Testování a matematické modelování hydraulických a transportních parametrů puklinového prostředí
- Ověření možnosti predikce vlivu aplikovaných inženýrských bariér na migrační parametry zvodnělých puklinových systémů
- Matematický model jako analytický a predikční nástroj
- laboratorní zkoušky, terénní testy, modelová řešení

Modelování puklinového prostředí

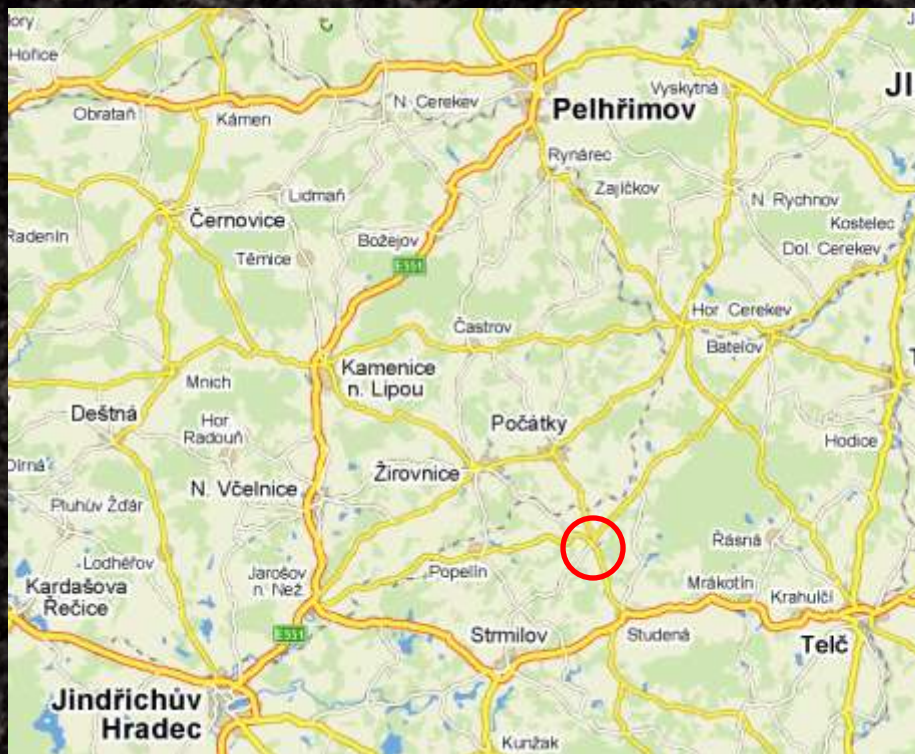
- Rozvoj výzkumu orientovaného na puklinové prostředí
- Matematické modely pro puklinové prostředí – problematické praktické využití
- Velká nehomogenita a anisotropie prostředí
- Velká konceptualizace geometrie prostředí
- Velké zjednodušení matematicko-fyzikálního aparátu pro simulace procesů
- **Nedostatek modelových vstupních a kalibračních dat**

Geometrický model

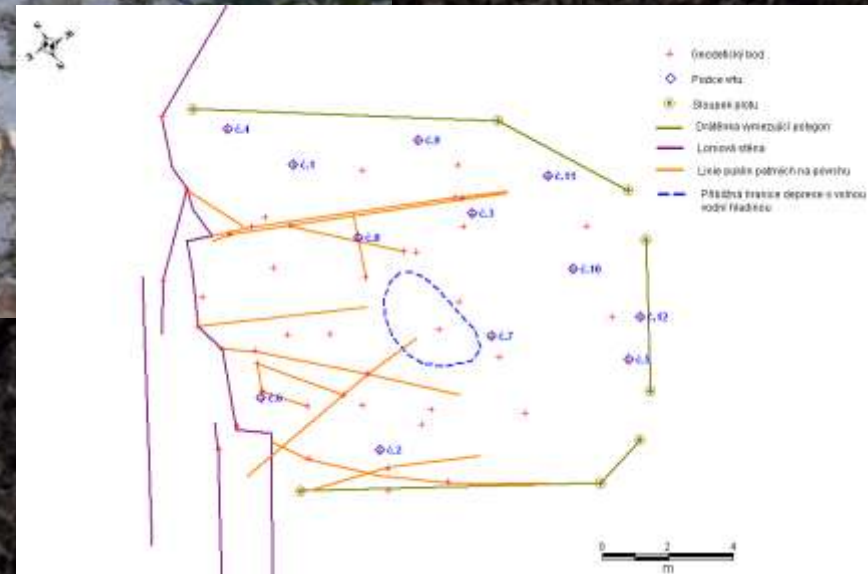
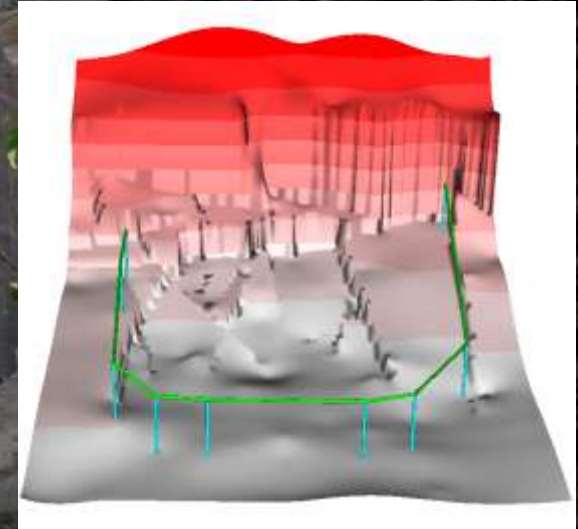
- Nezbytný podklad pro hydrogeologický model
- Modelový koncept diskretní puklinové sítě
- Interpretace průběhu jednotlivých puklin bez ohledu na jejich hydraulické a transportní vlastnosti
- Deterministické zadávání puklin
- Syntéza dat z geometrických měření a hydraulických a migračních testů.

Zájmová lokalita

- žulový lom v katastru obce Panské Dubenky (jihozápadní části okresu Jihlava v kraji Vysočina)
- nadmořská výška přibližně 650m n.m.
- dílčího povodí 1-07-03-032 Hamerský potok
- středně zrnitý dvojslídny granit s proměnlivým obsahem vyrostlic živců

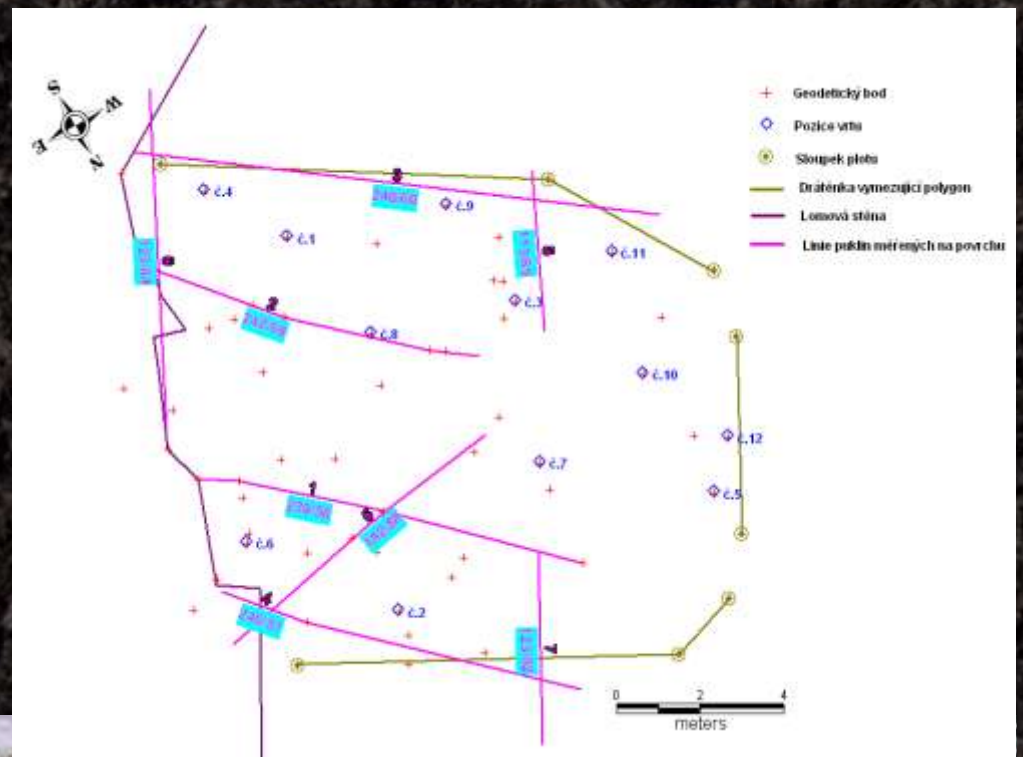
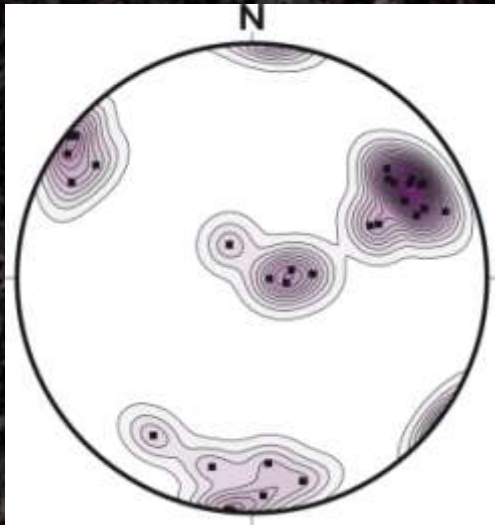
Testovací polygon

Vstupní data – údaje z terénních měření

- geodetické zaměření významných bodů v zájmovém polygonu
- dokumentace vrtných jader 10 vrtů realizovaných technologií jádrového vrtání
- dokumentace puklin včetně přibližného směru a sklonu získaná při podrobné prohlídce 12 vrtů pomocí televizní kamery
- strukturně-geologické měření tektonických linií provedené v celém prostoru lomu (s důrazem na zájmovou doménu)
- strukturně-geologická měření a zakres tektonických linií v prostoru zájmového polygonu
- dokumentace cross-hole (C-H) hydraulických a transportních testů provedených za pomoci obturátoru a detekčních kamer při uměle vytvářeném gradientu
- pozorování tektonických fenoménů na lomové stěně bezprostředně náležející k zájmovému polygonu a v celém lomu na nižších a vyšších etážích těžby

Strukturně-geologická měření

Popis vrtného jádra

GIA, s.p.a.

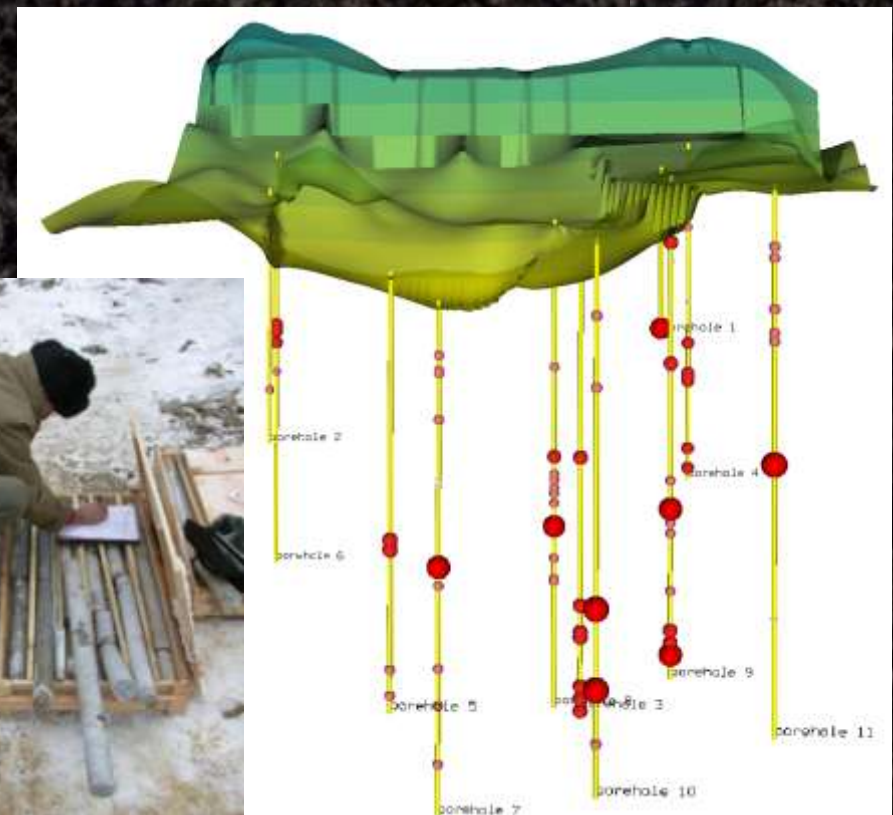
Projekt TP 4-DP 1

Akce: Panské Dubénky – horní lom

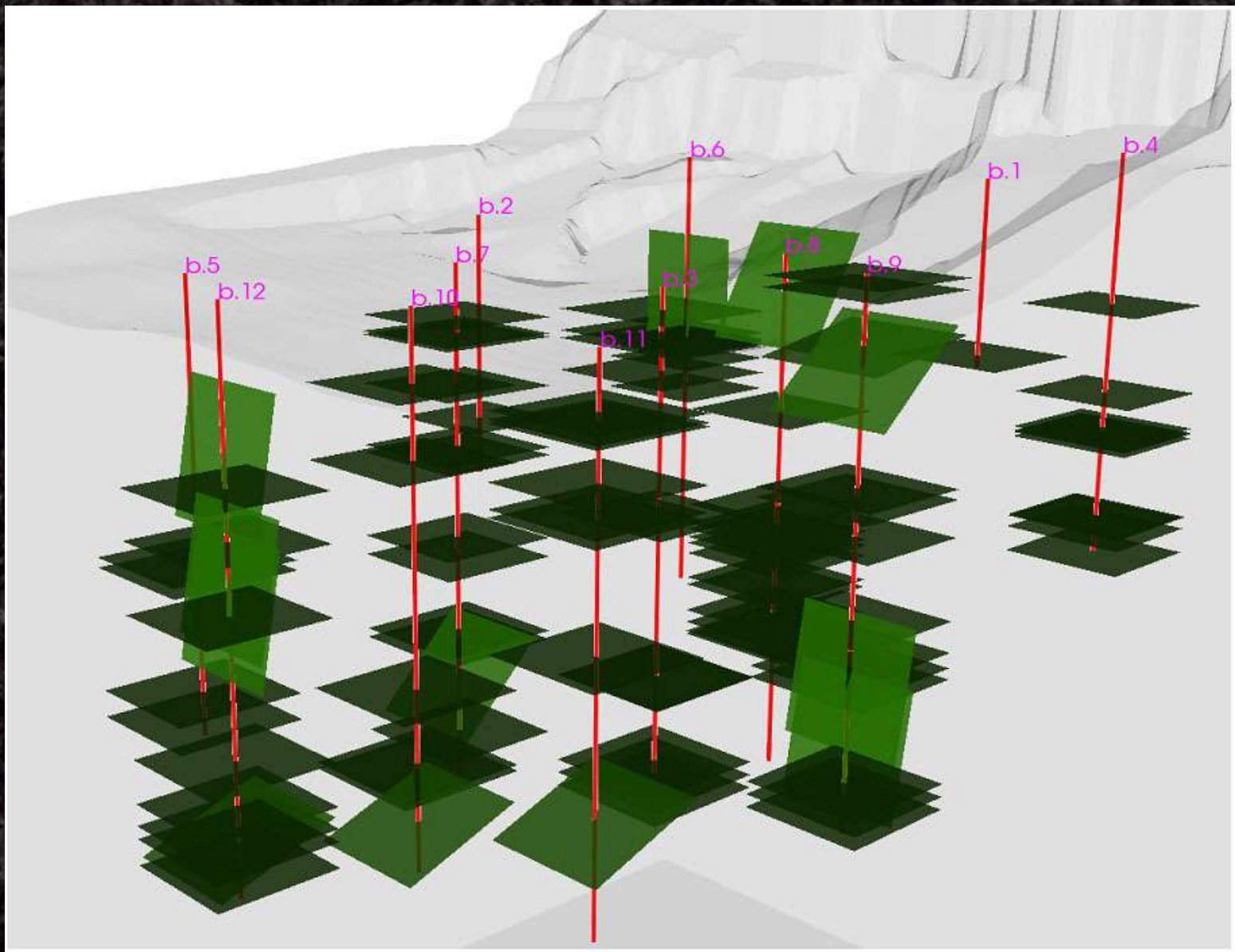
Úkol: Metody a nástroje hodnocení vlivu inženýrských bariér na vzdálené interakce v prostředí hlubinného úložiště

Vrt. č. 6	Vedoucí úkolu: Mgr. J. Micháková
Konečná hloubka vrtu: 7,94 m	Vrtmistr: M. Máca (SG – Geotechnika, Praha)
Vrtná souprava: Hilti DD 200	Vrt dokumentoval: R. Hanus
Technologie vrtání: diamantové rotační	Jádrové: Vrtáno dne: 14. – 16. 12. 2005

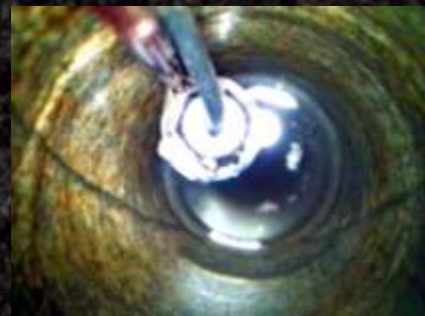
Metráž vrtu	Popis	Barevnostní typ
0 m	Začátek vrtu, povrch je zcela čistý, bez humusu, zvětraliny a nečistoty	Žlutý typ
0,5 m	ulomené jádro	Žlutý typ
1,00 m	ulomené jádro	Žlutý typ
1,10 m	ulomené jádro	Žlutý typ
1,48 m	změna vrtného profilu	Žlutý typ
1,50 m	ulomené jádro	Žlutý typ
2,10 m	začátek subvertikální pukliny vyplněné jílem, délka pukliny 50 cm	Žlutý typ
2,64 m	konec subvertikální pukliny vyplněné jílem	Žlutý typ
2,99 m	ulomené jádro	Žlutý typ
3,28 m	významná puklina, jílo	Žlutý typ
3,30 m	významná puklina, jílo, chlorit, limonit	Žlutý typ
3,32 m	významná puklina, jílo, chlorit, limonit	Žlutý typ
3,34 m	významná puklina, jílo, chlorit, limonit	Žlutý typ
3,38 m	významná puklina, jílo, chlorit, limonit	Žlutý typ
3,42 m	významná puklina, jílo, chlorit, limonit	Žlutý typ

Interpretace popisu vrtných jader

Monitoring stěn vrtů

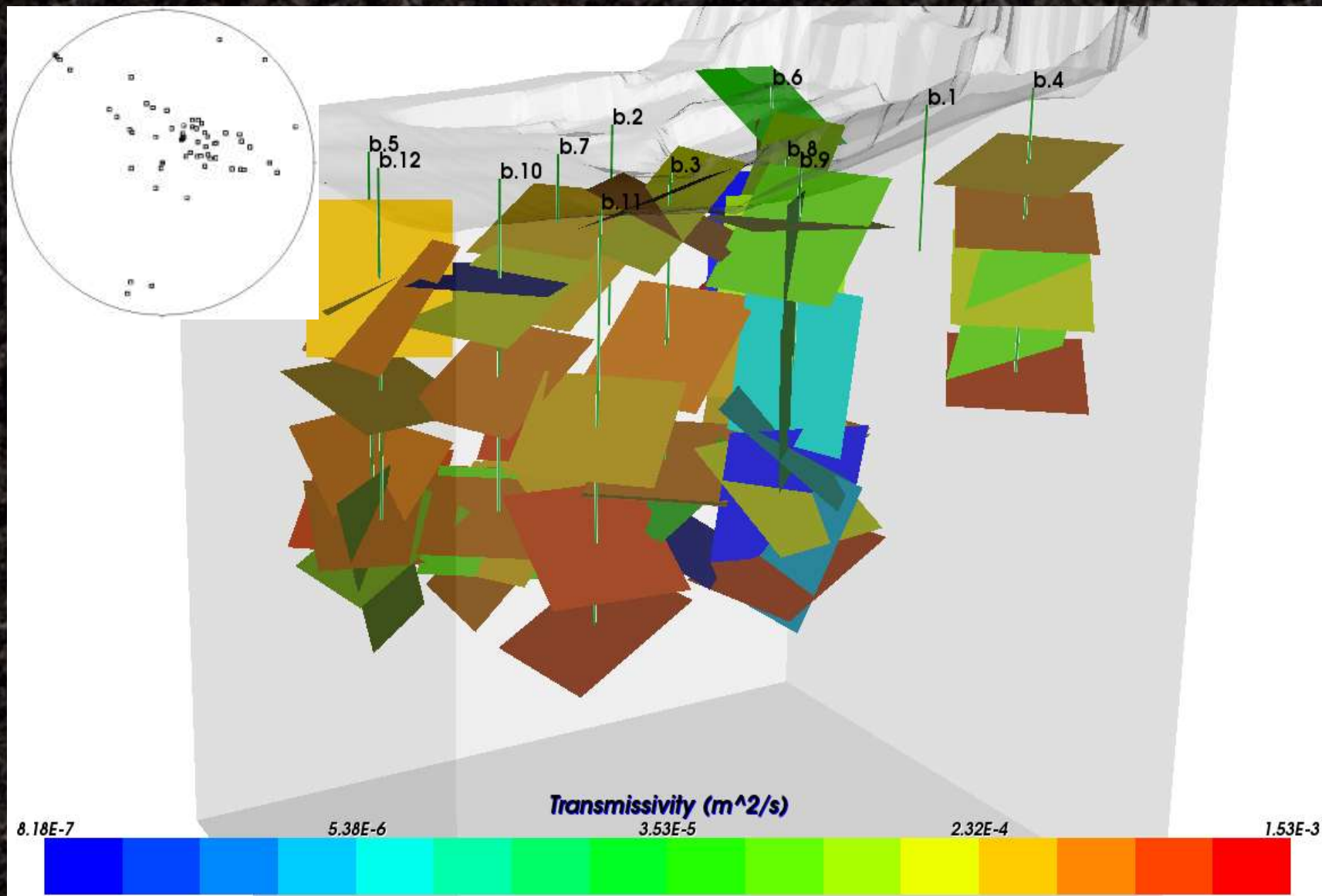
PDvrt07/07boční

Pd07bf01	Obrázek s č. 7			
Pd07bf02-07	Puklina	1,4 m	1 ÷ 3 mm	20 ÷ 24°
Pd07bf08-11	Puklina	2,5 m	1 ÷ 3 mm	27 ÷ 35°
Pd07bf12-19	Puklina	5,5 m	3 ÷ 5 mm	22 ÷ 28°
Pd07bf20-23	Paralelní nižší puklina	5,5 m	0,5 mm	22 ÷ 28° (20°)
Pd07bf24-29	Puklina	6,1 m	1 ÷ 3 mm	25 ÷ 30°
Pd07bf30-34	Puklina pod vodou	6,1 m	1 ÷ 3 mm	25 ÷ 30°
Pd07bf35-39	Sevřená puklina	7,6 m	0 ÷ 0,1 mm	37 ÷ 45°

PDvrt07/07čelní

Pd07sf01	Obrázek s č. 7			
Pd07sf02	Zhlaví vrtu			
Pd07sf03-04	Puklina	1,4 m		
Pd07sf05-06	Puklina	2,5 m		
Pd07sf07-09	Puklina	5,5 m		
Pd07sf10-12	Puklina	6,1 m		
	dále kalná voda			

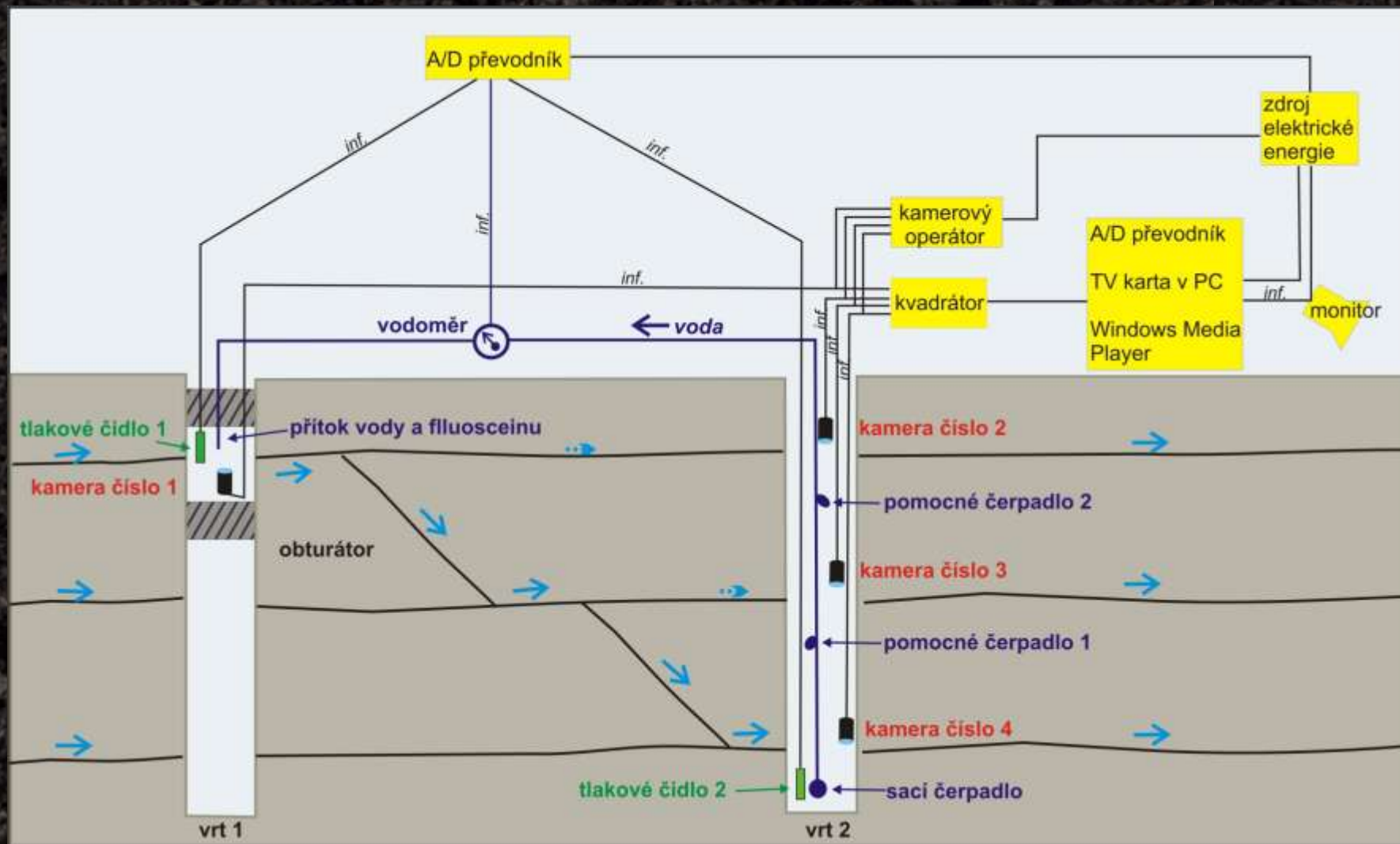
Interpretace prohlídek vrtů kamerou

Testy dvojic vrtů (cross-hole testy)

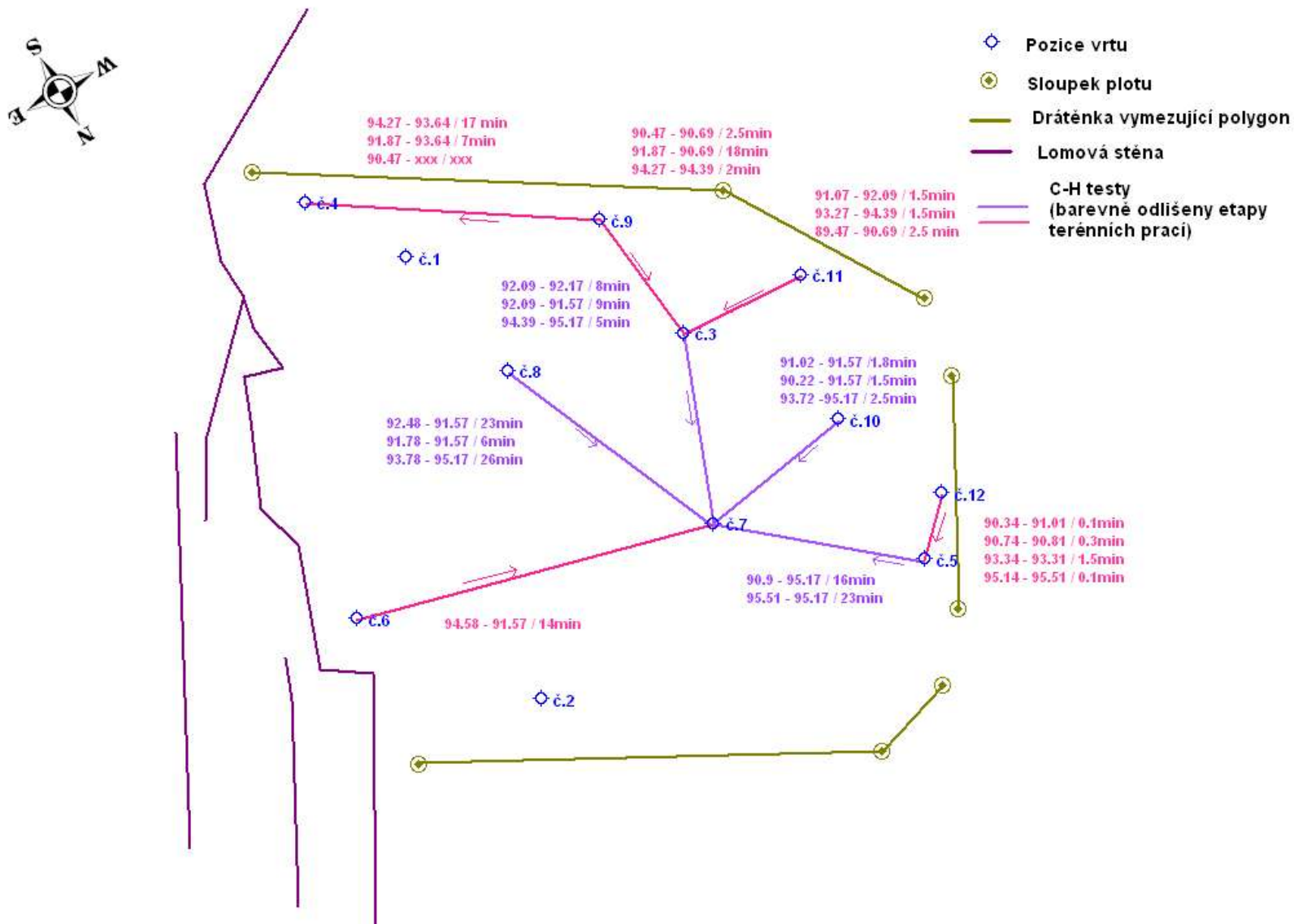
- Testy mezi vybranými dvojicemi vrtů
- Stanovení konkrétní konektivita těchto vrtů (propojení konkrétních průsečíků puklinové sítě s vrty)
- testy při stacionárním režimu proudění s uměle vytvořeným hydraulickým gradientem
- Při testech jsou měřeny:
 - hodnoty průtoku systémem,
 - hladiny podzemní vody v testovaných vrtech (ve vymezeném úseku vláčecího vrtu a v celém úseku vrtu čerpacího)
 - lokalizace a čas příchodu barviva (uranin) do čerpacího vrtu.

Schéma instrumentace C-H testu

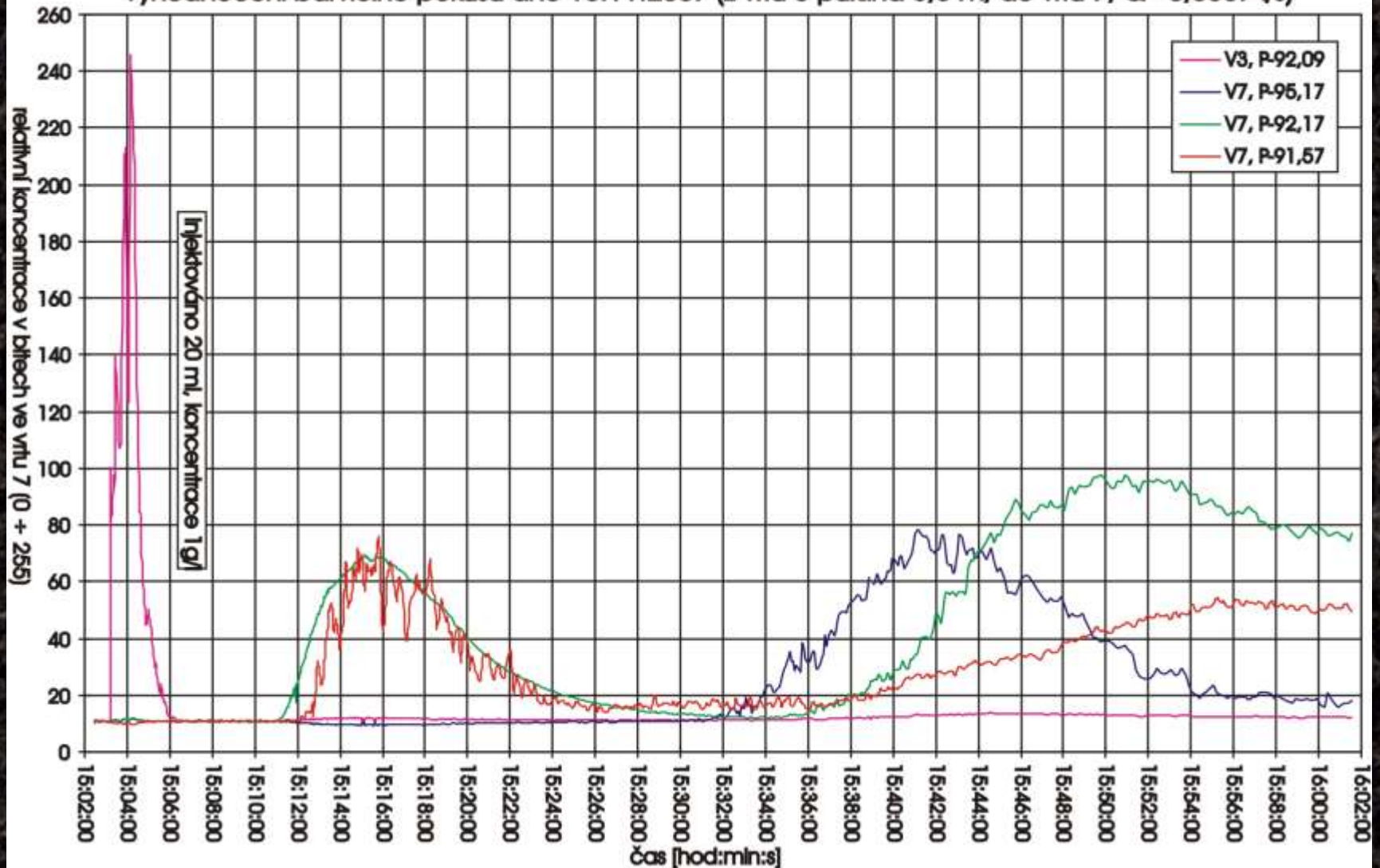

Provedené testy

číslování testů	Injektáž		Rozdíl hladin mezi vtláčecím a čerpaným vtrem	Průtok		Detekce		
	Vrt	Puklina		hydraulický test	migrační test	Vrt	Puklina	průnikový čas
	označení	úroveň [m rel.]	m	l/s	l/s	označení	úroveň [m rel.]	min
1	10	93.72	0.10	0.0587	0.0563	7	95.17	2.5
2	10	91.02	0.46	0.0519	0.0504	7	91.57	2
3	10	90.22	0.21	0.0542	0.0545	7	91.57	1.5
4	5	95.51	0.91	0.0612	0.059	7	95.17	23
5	5	90.91	0.27	0.0425	0.0519	7	95.17	17
6	3	94.39	0.10	0.0473	0.0554	7	95.17	5.5
7	3	92.09	0.37	0.0425	0.0557	7	92.17	8
25	8	95.28	0.47	0.042	0.042	7	95.17	6
8	8	93.78	1.05	0.0438	0.0438	7	95.17	24
9	8	92.48	2.32	0.042	0.0359	7	91.57	22
10	8	91.78	0.10	0.0569	0.0569	7	91.57	6.4
11	6	94.58	0.17	0.0499	0.0499	7	91.57	16
12	9	94.27	0.12	0.0472	0.0472	3	94.39	2
13	9	91.87	1.23	0.0431	0.0431	3	90.69	17
14	9	90.47	0.01	0.0451	0.0419	3	90.69	2.8
15	11	93.27	0.08	0.0473	0.0473	3	94.39	1.5
16	11	91.07	0.31	0.0492	0.0492	3	92.09	1
17	11	89.47	0.06	0.0414	0.0414	3	90.69	3
18	9	94.27	0.17	0.0377	0.0377	4	93.64	16
19	9	91.87	0.06	0.0485	0.0485	4	93.64	7
20	9	90.47	0.17	0.0481	0.0481	4	93.64	30
21	12	95.14	1.38	0.0422	0.0422	5	95.51	0.08
22	12	93.34	0.12	0.0544	0.0544	5	93.31	0.86
23	12	90.74	0.15	0.0558	0.0558	5	91.01	0.28
24	12	90.34	0.18	0.0484	0.0484	5	91.01	0.17

Vyhodnocení barvicího pokusu dne 15.11.2007 (z vrtu 3 puklina 5,6 m, do vrtu 7, $Q=0,0557$ l/s)

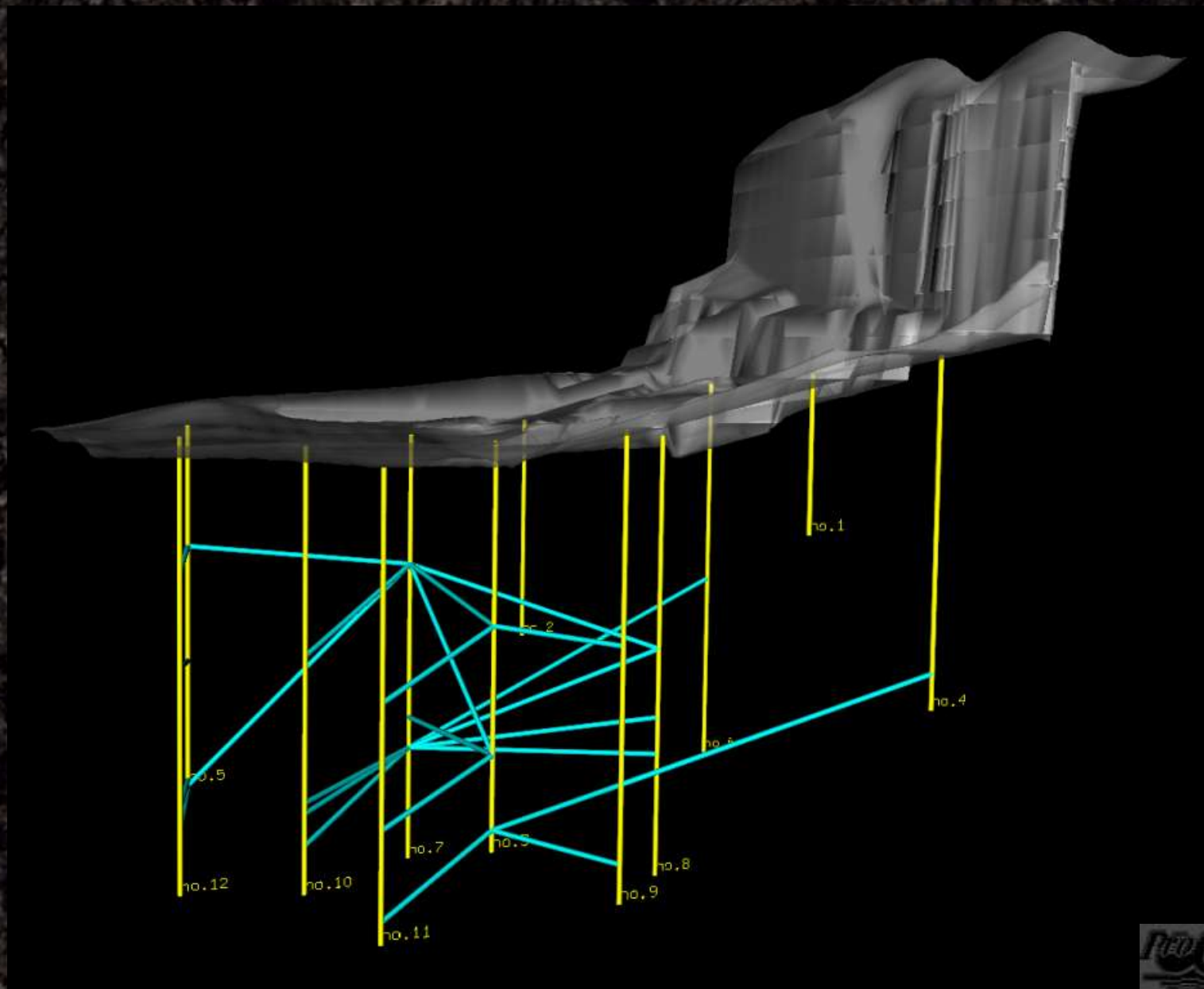

Concentration

Cameras 1 2 3 4

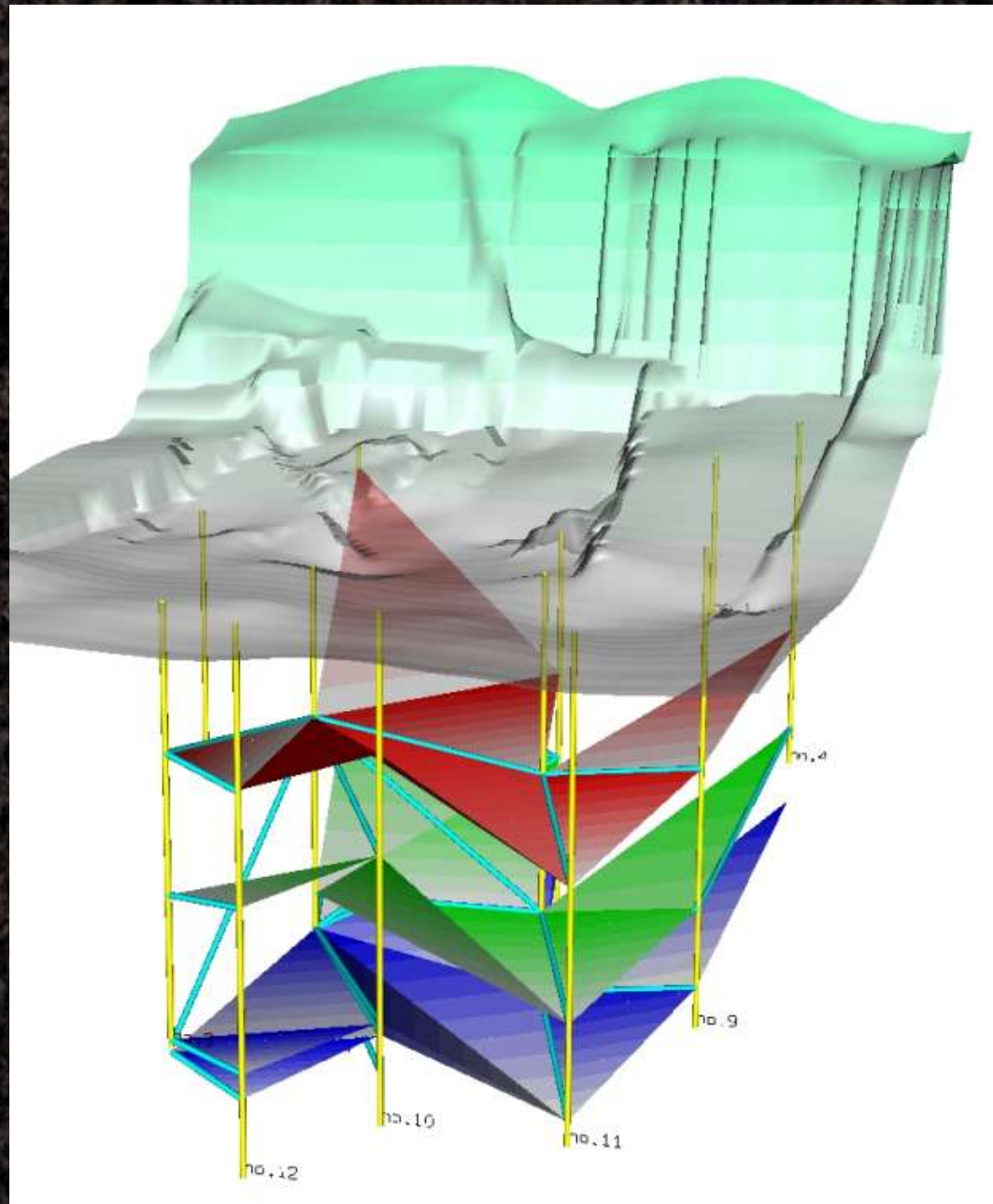
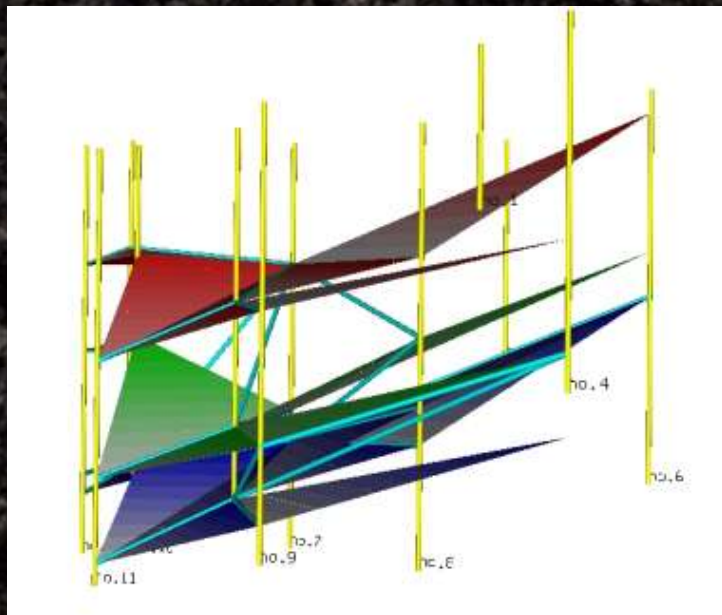
Time

Interpretace zjištěné konektivity vrtů

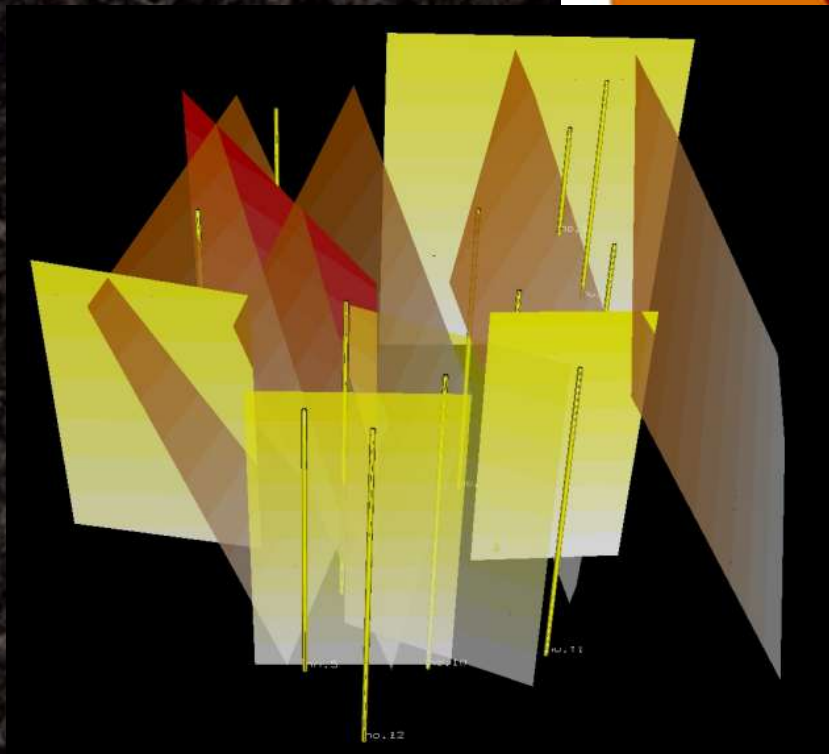
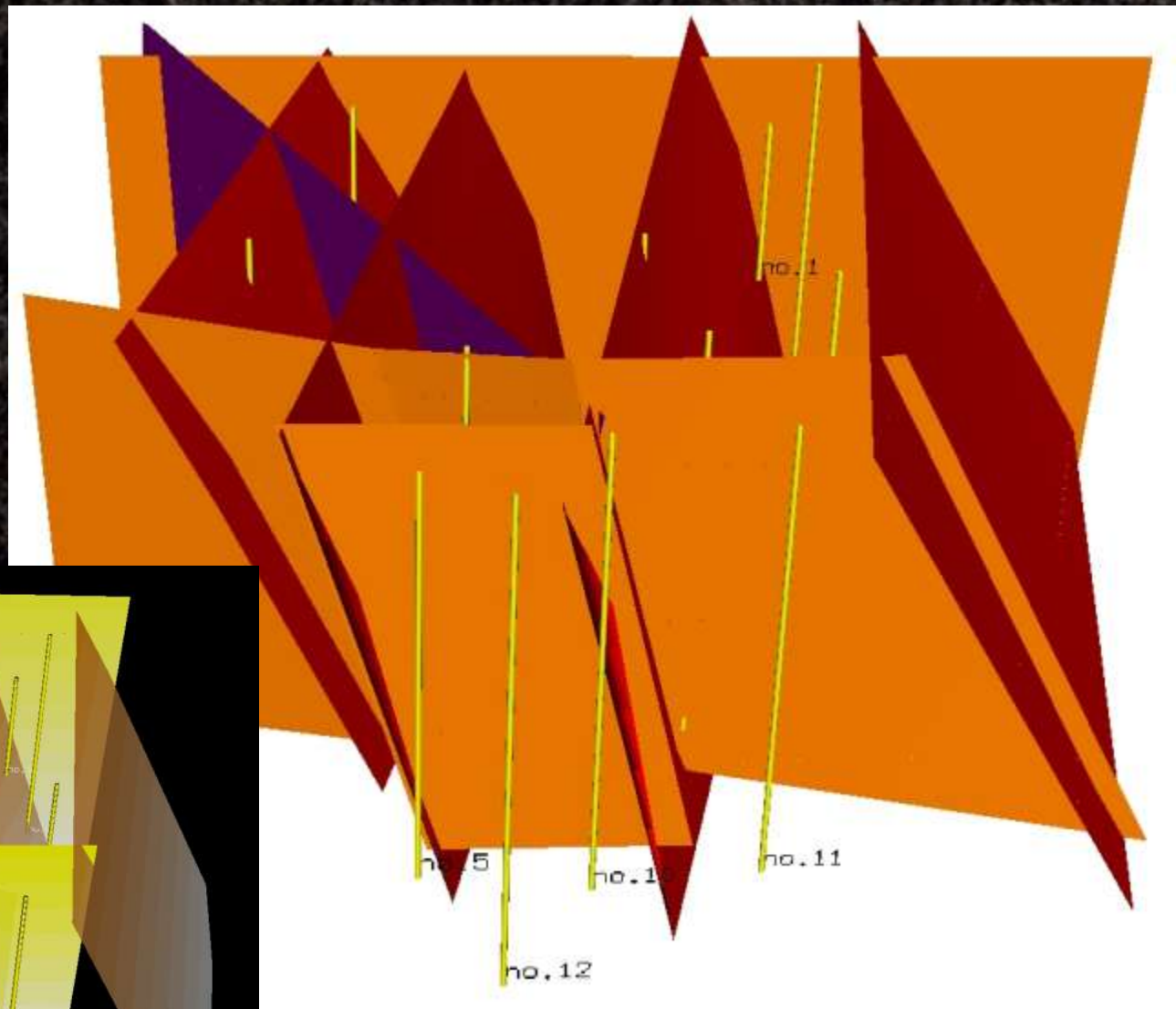
Vymezení transmisivních ploch

- oddělené plochy představující preferenční zóny proudění - základ pro sestavení sítě subhorizontálních, hydraulicky vodivých puklin
- pokladem jsou výsledky C-H testů s ohledem na pozici dalších netestovaných puklin zjištěných z prohlídek vrtů kamerou

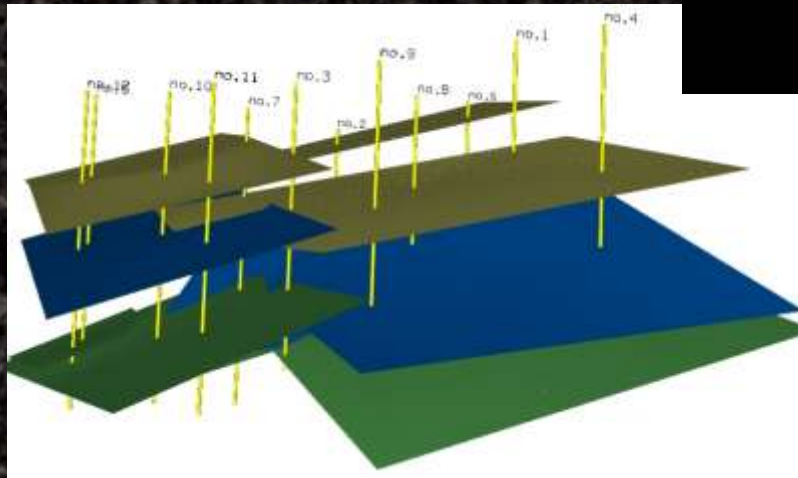
Sestavení sítě vertikálních a ukloněných puklin

- 10 subvertikálních ploch
- směry a sklony odpovídají strukturně – geologickým měřením a poloze průsečíků vertikálních puklin s vrty

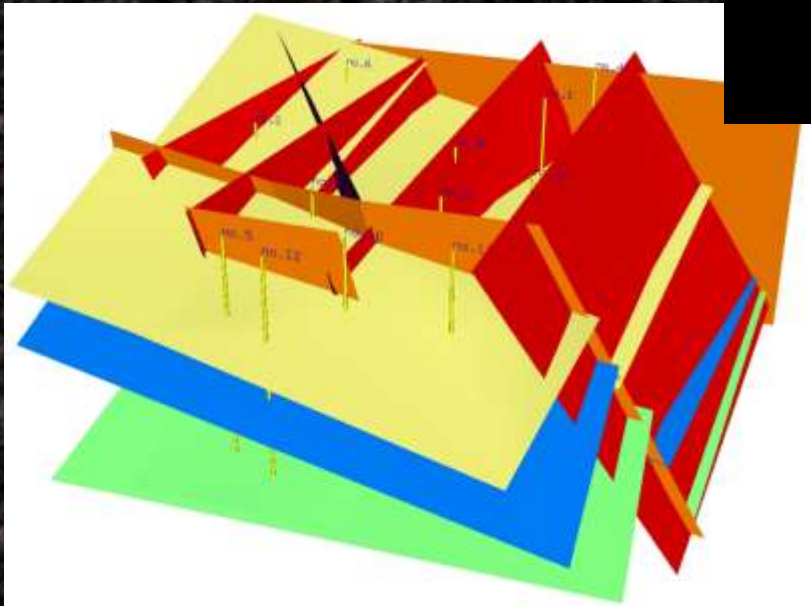
Sít' subhorizontálních puklin

- 12 subhorizontálních ploch
- úprava transmisivních ploch na pukliny
- respektování výsledků C-H testů , zjištěných průsečků puklin s vrty
- směr a sklon odpovídá subhorizontálním puklinám měřeným na povrchu

Výsledná puklinová síť

- deterministický geometrický model puklinové sítě prostředí testovacího polygonu
- Kombinace 12 subhorizontálních a 10 subvertikálních puklinových ploch
- podklad pro sestavení hydraulického a transportního modelu

Tento příspěvek vznikl s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky v rámci projektu registrovaného pod číslem 1H-PK/31 MPO ČR.

Informace o projektu:

<http://www.isatech.cz/geologie/>